

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1283

25/08/2021

ქ. თბილისი

ქ. რუსთავში შპს „მაქს იმპორტის“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „მაქს იმპორტის“ (ს/კ: 405164174) მიერ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. რუსთავში, მარის არხის III დასახლების, სს „რკინა-ბეტონის“ მიმდებარე ტერიტორიაზე ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონმდებლობით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდსა და ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია ფიზიკური პირი გიული დარციმელიას მიერ.

2012 წელს საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „დივას“ ცემენტის წარმოებაზე (ქ. რუსთავი, მარის არხის III დასახლების, სს „რკინა-ბეტონის“ მიმდებარე ტერიტორიაზე; ს/კ 02.07.02.895) გაიცა №26 (23.07.2012) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის საფუძველზეც „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, 2020 წლის 3 სექტემბერს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ გაიცა N2-786 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება. აღნიშნული გადაწყვეტილება 2020 წლის 24 სექტემბერს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-852 ბრძანებით გადაეცა შპს „მაქს იმპორტს“. 2017 წელს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „დივას“ ცემენტის წარმოებაზე (ქ. რუსთავი, მარის არხის III დასახლების, სს „რკინა-ბეტონის“ მიმდებარე ტერიტორიაზე; ს/კ 02.07.02.896) გაცემულია ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №14 (23.03.2017), რომლის საფუძველზეც 2018 წლის 10 აპრილს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ გაიცა N2-221 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება. აღნიშნული გადაწყვეტილებაც 2018 წლის 29 ივნისს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-527 ბრძანებით გადაეცა შპს „მაქს იმპორტს“. 2020 წლის 18 ნოემბერს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-1069 ბრძანებით გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება შპს „მაქს იმპორტის“ ცემენტის წარმოებაზე

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების გაერთიანების შესახებ თანდართული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნების საფუძველზე (დასკვნა №26; 23.07.2012; დასკვნა №14; 23.03.2017). წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, მოხდა ზემოაღნიშნული მიწის ნაკვეთების (ს/კ 02.07.02.895 და 02.07.02.896) გაერთიანება და ახალი საკადასტრო კოდის მინიჭება (ს/კ 02.07.03.034).

2020 წლის 24 ნოემბერს შპს „მაქს იმპორტის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ქ. რუსთავში ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შესაბამისად განსაზღვრული იქნა გზშ-ისთვის მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და ამ ინფორმაციის გზშ-ის ანგარიშში ასახვის საშუალებები (სკოპინგის დასკვნა №4; 12.01.2021 / ბრძანება N2-74; 18/01/2021).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. რუსთავში, მარის არხის III დასახლებაში, სს „რკინა-ბეტონის“ მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 4195 მ² ფართობის მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 02.07.03.034), რომელსაც შპს „მაქს იმპორტი“ იყენებს იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე. ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია დაახლოებით 340 მეტრით (სოფ. თაზაქენდი). საწარმოს ტერიტორიის მომიჯნავედ გადის ქ. რუსთავის შიდასაავტომობილო გზა, ხოლო ჩრდილო-აღმოსავლეთით, დაახლოებით 280 მეტრში რკინიგზა. აღმოსავლეთით 110 მეტრში გადის სარწყავი არხი. საწარმოს ჩრდილოეთით ესაზღვრება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთები (ს/კ 02.07.02.910; 02.07.02.911 და 02.07.02.918), დასავლეთით, საწარმოდან 300 მეტრში ესაზღვრება შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის ქარხნის ტერიტორია და 280 მეტრში შპს „ინდუსტრია კირის“ კირის წარმოების ქარხანა. სამხრეთ-დასავლეთით საწარმოს ტერიტორიას ემიჯნება ფიზიკური პირის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთები (ს/კ 02.07.02.024 და 02.07.02.048) შენობა-ნაგებობებით, ხოლო 80 მეტრში შპს „ბუჩარდას“ საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთი (ს/კ 02.07.02.002) შენობა-ნაგებობებით. საწარმოდან 104 მეტრში შპს „ნიკა 2004“-ს საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 02.07.02.516) განთავსებულია ფეროშენადნობის ქარხანა. აღსანიშნავია, რომ შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის ქარხნის ტერიტორიაზე, შპს „მაქს იმპორტის“ საპროექტო საწარმოდან 500 მეტრიანი რადიუსის ზონაში არ ხვდება შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის ქარხნის ტექნოლოგიური დანადგარები, გარდა შპს „ინდუსტრია კირის“ კირის წარმოების დანადგარებისა. საწარმოს აღმოსავლეთით ესაზღვრება შპს „თეიმურაზ ჯანგულაშვილი და კომპანია“ საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ 02.07.02.042), რაზეც საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2021 წლის 15 ივლისის N2-1080 ბრძანებით ცემენტის წარმოებაზე გაცემულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.

შპს „დივაზე“ 2012 წელს გაცემული №26 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებული იყო 3 ტ/სთ წარმადობის წისქვილის მოწყობა-ექსპლუატაცია და წელიწადში 7200 ტონა პროდუქციის წარმოება. საწარმო უზრუნველყოფილი იყო 2 ცალი სილოსით. 2017 წლის №14 ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნების საფუძველზე შპს „დივას“ საქმიანობა მოიცავდა წელიწადში 33280 ტონა ცემენტის წარმოებას, რისთვისაც გათვალისწინებული იყოს 8 ტ/სთ წარმადობის წისქვილისა და 3 ცალი სილოსის მოწყობა-ექსპლუატაცია.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, შპს „მაქს იმპორტის“ მიერ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება ითვალისწინებს 2017 წლის №14 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული წისქვილის წარმადობის გაზრდას 8 ტ/სთ-დან 10 ტ/სთ-მდე, ასევე დამატებით, ახალი 10 ტ/სთ წარმადობის წისქვილის ექსპლუატაციას. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოში ამჟამად ფუნქციონირებს 3 ტ/სთ და 8 ტ/სთ წარმადობის წისქვილები. ამასთან, შპს „მაქს იმპორტს“ უკვე დამონტაჟებული აქვს დამატებითი 10 ტ/სთ წარმადობის წისქვილი, თუმცა აღნიშნული არ შესულა ექსპლუატაციაში. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება ასევე ითვალისწინებს 11 სილოსის დამატებას, რომლებიც საწარმოს ტერიტორიაზე უკვე მოწყობილია და ამჟამად სილოსების რაოდენობა გაზრდილია 16-მდე, რომლებიც გამოიყენება ერთიანი სისტემით. გარდა ამისა, საწარმოში დაგეგმილია სამუშაო რეჟიმის ცვლილება, კერძოდ 2012 წლის N26 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, 3 ტ/სთ წარმადობის წისქვილის მქონე საწარმოს სამუშაო რეჟიმი შეადგენდა 2400 სთ/წ, ხოლო 2017 წლის N14 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად - 8 ტ/სთ წარმადობის წისქვილის მქონე საწარმო - 4160 სთ/წ. გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდეგ, საწარმო იმუშავებს 24 სთ, წელიწადში 330 დღე (7920 სთ/წ). საწარმოში დასაქმებულია 24 ადამიანი, რომელთა რაოდენობაც ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდეგ გაიზრდება 40-მდე.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში იფუნქციონირებს სულ სამი წისქვილი, მათგან ერთი 3 ტ/სთ (წლიური წარმადობა 23760 ტ) და ორი 10 ტ/სთ (თითოეულის წლიური წარმადობა 79200 ტ) წისქვილი. შესაბამისად, საწარმოს წლიური წარმადობა იქნება 23 ტ/სთ (წელიწადში 182160 ტ). საწარმოში დაგეგმილია ძირითადად 300, 400 და 500 მარკის ცემენტის წარმოება. საწარმოს დანადგარები (წისქვილები) განთავსებულია სამი მხრიდან დახურულ შენობაში.

ვინაიდან, შპს „მაქს იმპორტს“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების გარეშე განხორციელებული ჰქონდა მოწყობითი სამუშაოები (10 ტ/სთ წარმადობის წისქვილისა და დამატებით 11 სილოსის დამონტაჟება), სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ შპს „მაქს იმპორტის“ მიმართ შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ №058959 ოქმი, ხოლო რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 9 მარტის №4-10-21 დადგენილებით შპს „მაქს იმპორტი“ ცნობილ იქნა საქართველოს ადმინისტრაციულს სამართალდარღვევათა კოდექსის 79⁷-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად და ადმინისტრაციული სახდელის სახით დაეკისრა ჯარიმა.

საწარმოს ტერიტორიაზე ნედლეული (კლინკერი, თაბაშირი და მინერალური დანამატები) შემოიზიდება ავტოტრანსპორტით. ნედლეული ნაყარის სახით, ცალ-ცალკე განთავსდება შენობებში, შესაბამის სასაწყობო ბეტონის მოედნებზე. თითოეული წისქვილის შენობაში დამონტაჟებულია კლინკერის და დანამატების ბუნკერები, რომლებშიც მასალების ჩაყრა ხორციელდება ავტოჩამტვირთველის საშუალებით.

მისაღები ცემენტის, ასევე კლინკერის მარკის და დანამატების სახეობის გათვალისწინებით გამოითვლება მასალების მატერიალური ბალანსი. მატერიალური ბალანსიდან გამომდინარე, საწარმოს ოპერატორი ახორციელებს ცალკეული კომპონენტების ბუნკერების ქვეშ არსებულ ტრანსპორტიორზე ნედლეულის დოზირებულ მოთავსებას ავტომატური სასწორის საშუალებით. შეზავებული კომპონენტები ტრანსპორტიორის საშუალებით ხვდება მეორე ტრანსპორტიორზე, რომლის საშუალებით მიეწოდება წისქვილს. დაფქვილი ცემენტი გადაიზიდება ელევატორში, სადაც ემატება ციკლონიდან და სახელოებიან ფილტრებში დაჭერილი ცემენტი და საბოლოოდ თავსდება ცემენტის სილოსებში. საწარმოდან ცემენტი გაიცემა როგორც ნაყარის სახით, ასევე 50 კგ-იან ტომრებში დაფასოებული ფორმით, ავტოტრანსპორტის გამოყენებით.

გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, თითოეული წისქვილი აღჭურვილია სამსაფეხურიანი აირგამწმენდი სისტემით: I საფეხური – მტვერდამლექი კამერა 10%-იანი ეფექტურობით; II – საფეხური - ციკლონი 75%-იანი ეფექტურობით და III საფეხური - სახელოებიანი ფილტრები 99.9%-იანი ეფექტურობით. გამონაბოლქვი აირმტვერნარევის გაწმენდის შემდეგ დაჭერილი ცემენტის მტვერი დაუბრუნდება ცემენტის ელევატორს. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, 10 ტ/სთ წარმადობის პირველ წისქვილზე დამონტაჟებულია 3 მ სიგრძის 72 ცალი სახელოებიანი ფილტრი, 80 სმ დიამეტრის 2 ცალი ციკლონი და დამლექი კამერა ზომებით 1X2X4 მ, ხოლო 10 ტ/სთ წარმადობის მეორე წისქვილზე დამონტაჟებულია 3 მ სიგრძის 56 ცალი სახელოებიანი ფილტრი, 1.60 მ დიამეტრის 1 ცალი ციკლონი და დამლექი კამერა ზომებით 1X2X4 მ. რაც შეეხება 3 ტ/სთ წარმადობის წისქვილს, მასზე დამონტაჟებულია 3 მ სიგრძის 36 ცალი სახელოებიანი ფილტრი, 1.60 მ დიამეტრის 1 ცალი ციკლონი და დამლექი კამერა ზომებით 1X2X4 მ. 10 ტ/სთ წარმადობის ცემენტის წისქვილებიდან წარმოქმნილი აირმტვერნარევი გაწმენდის შემდეგ გაიფრქვევა 11 მეტრი სიმაღლის მილით, რომლის დიამეტრია 0.5 მეტრი, ხოლო 3 ტ/სთ წარმადობის წისქვილიდან 12 მეტრი სიმაღლის მილით, რომლის დიამეტრია 0.3 მეტრი. აირგამწმენდი სისტემისათვის ჰაერის მიწოდება მოხდება საკომპრესორო სადგურიდან. ცემენტის სილოსებზე, ასევე, დამონტაჟებულია სახელოებიანი ფილტრები, რომელთა ეფექტურობა ტოლი იქნება 99.9 %-ის.

გზშ-ის ანგარიშისა და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში შეფასებულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მისი უმთავრესი ასპექტების გათვალისწინებით. საწარმოში იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. საწარმოს ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა არაორგანული მტვერი (20%-მდე SiO₂) და ცემენტის მტვერი (არაორგანული მტვერის ცემენტის ფრაქცია, 70-20% SiO₂). მავნე ნივთიერებათა გაზნევის ანგარიშის თანახმად, რომელშიც გათვალისწინებული იქნა საწარმოს მიმდებარედ არსებული შპს „ინდუსტრია კირის“ კირის წარმოების, შპს „ნიკა 2004“-ის ფეროშენადნობების წარმოების და შპს „თეიმურაზ ჯანგულაშვილი და კომპანია“ დაგეგმილი ცემენტის წარმოების ობიექტებიდან ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების ინტენსივობები და, ასევე, ფონური მახასიათებლები

ქალაქის მოსახლეობის რიცხოვნობის გათვალისწინებით, საწარმოს ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ გადააჭარბებს ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან (340 მ) მიმართებით და არც 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევებად. უნდა აღინიშნოს, რომ გზშ-ის ანგარიშში გათვალისწინებულია ატმოსფერულ ჰაერზე მავნე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის გავრცელების ძირითად წყაროს წარმოადგენს საწარმოს ტერიტორიაზე საავტომობილო ტრანსპორტის მოძრაობა და მანქანა-დანადგარების მუშაობა. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, დღის განმავლობაში ჯამურად განხორციელდება არაუმეტეს 30 სატრანსპორტო ოპერაცია, რომელიც შესრულდება მხოლოდ დღის საათებში, მხოლოდ ავტოტრანსპორტის საშუალებით ტრანსპორტირების სქემით განსაზღვრულ საავტომობილო გზებზე. ასევე, მანქანა-დანადგარები განთავსებულია სამი მხრიდან დახურულ შენობაში, რაც წარმოადგენს ხმაურდამცავ ბარიერს (ხმაურს ამცირებს მინიმუმ 20%-ით). გზშ-ის ანგარიშის მომზადების ეტაპზე განხორციელებული შეფასების მიხედვით, საწარმოო ობიექტისგან მოსალოდნელი ხმაური არ აღემატება დასაშვებ ნორმებს ახლომდებარე მოსახლეობისთვის (ხმაურის წყაროდან 340 მ). ამასთან საწარმოს მიერ გატარებული იქნება შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საწარმოში წყლის გამოყენება დაგეგმილია მხოლოდ სასმელ-სამეურნეო და სახანძრო მიზნებისათვის. სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის საწარმო წყალს იღებს ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდან. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით საწარმო წელიწადში გამოიყენებს 594 მ³ წყალს. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება განხორციელდება ქ. რუსთავის საკანალიზაციო სისტემაში. ამასთან, საწარმოო ტერიტორიიდან წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების დაბინძურების რისკი შეწონილი ნაწილაკებით არ არსებობს, რადგან საწარმოო პროცესი მიმდინარეობს ზემოდან დახურულ შენობაში. წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები ჩაშვებული იქნება ქ. რუსთავის სანიაღვრე ქსელში. სახანძრო მიზნებისთვის და არახელსაყრელი მეტეოროლოგიურ პირობებში საპროექტო ტერიტორიის მოსარწყავად საწარმო წყალს იღებს მის სიახლოვეს გამავალი შპს „მტკვარი ენერჯის“ საკუთრებაში არსებული არხიდან, ხელშეკრულების საფუძველზე. ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს მიერ თვეში შესაძლებელია 2000 მ³ წყლის აღება, ასევე აღნიშნული წყლის შესანახად შპს „მაქს იმპორტს“ გააჩნია 1 მ³ მოცულობის რეზერვუარი. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად მორწყვა განხორციელდება რეზინის მილების საშუალებით, ხოლო მორწყვის ჯერადობა დამოკიდებულია მეტეოროლოგიურ პირობებზე. ერთ მორწყვაზე გამოყენებული იქნება 1 მ³ წყალი.

საწარმოს საქმიანობის პროცესში მოსალოდნელია არასახიფათო და სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, უზრუნველყოფილი იქნება ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება სახეობის და სახიფათოობის მიხედვით. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე შესაბამის

კონტინენტებში და ხელშეკრულების საფუძველზე პერიოდულად გატანილი იქნება ადგილობრივი კომუნალური დასუფთავების სამსახურის მიერ მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე. რეციკლირებადი ნარჩენები გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებს, ხოლო სახიფათო ნარჩენები შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე კომპანიებს. გარდა ამისა, როგორც აღინიშნა გამონაბოლქვი აირმტვერნარევის გაწმენდის შემდეგ დაჭერილი ცემენტის მტვერი ბრუნდება ტექნოლოგიურ პროცესში. ნარჩენებით გარემოს დაბინძურების პრევენციის მიზნით გზმ-ის ანგარიშში განსაზღვრულია შემარბილებელი ღონისძიებები.

როგორც აღინიშნა დღის განმავლობაში ჯამურად განხორციელდება არაუმეტეს 30 სატრანსპორტო ოპერაცია, რომელიც შესრულდება მხოლოდ დღის საათებში. საწარმოში ნედლეულისა და პროდუქციის ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული იქნება ქ. რუსთავის მშენებელთა ქუჩა, რომელიც არ არის დასახლებული. ნედლეულის ტრანსპორტირებისას, ამტვერიანების თავიდან ასაცილებლად მოხდება ძარის გადახურვა ბრეხენტით ან მსგავსი მასალებით. ასევე, როგორც უკვე აღინიშნა, არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობებში ამტვერიანების შემთხვევაში გათვალისწინებულია შემოსასვლელი გზების მორწყვა.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს მიმდებარედ მდებარეობს შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის წარმოების, შპს „ინდუსტრია კირის“ კირის წარმოების, შპს „ნიკა 2004“-ის ფეროშენადნობების წარმოების და შპს „თეიმურაზ ჯანგულაშვილი და კომპანია“ დაგეგმილი ცემენტის წარმოების ობიექტები, შესაბამისად მოსალოდნელია კუმულაციური ზემოქმედება შემდეგი მიმართულებებით: ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიები, ხმაურის გავრცელება, სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედება. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, ჩატარებულმა გამოთვლებმა აჩვენა რომ აღნიშნული საწარმოების ერთდროულად ფუნქციონირების შემთხვევაში ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციების გადაჭარბება მოსალოდნელი არ არის. ამასთან, საწარმოების ექსპლუატაციის ეტაპზე უახლოეს მოსახლესთან ხმაურის ჯამური დონე არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებს. ხოლო რაც შეეხება სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედებას, მოსალოდნელია დღეში 30 სატრანსპორტო რეისის შემოვლით გზებზე განხორციელება, რაც არ გამოიწვევს მნიშვნელოვან ზემოქმედებას.

პროექტის ფარგლებში არ არის დაგეგმილი დამატებითი სამშენებლო სამუშაოების ჩატარება და ახალი ტერიტორიების ათვისება, შესაბამისად ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ტერიტორია, მისი ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით, არ გამოირჩევა ცხოველთა და მცენარეთა მრავალფეროვნებით. შესაბამისად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ფლორასა და ფაუნაზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. აგრეთვე პროექტის გავლენის ზონაში ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები წარმოდგენილი არ არის.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გზმ-ის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. გზმ-ის ანგარიშის

საჯარო განხილვა გაიმართა 2021 წლის 18 მაისს ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის შენობაში. გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი, საქმიანობის განმახორციელებელი - შპს „მაქს იმპორტი“, გზშ-ის ანგარიშის შემდგენელი პირი, ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის, ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ და საინიციატივო ჯგუფის „გავიგუდეთ“ წარმომადგენლები. პრეზენტაციის წარდგენის შემდგომ სხდომა გადავიდა კითხვა-პასუხის რეჟიმში. საინიციატივო ჯგუფის „გავიგუდეთ“ შეკითხვები/შენიშვნები ეხებოდა ატმოსფერულ ჰაერზე უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის დანერგვის საკითხს, ხმაურით გამოწვეულ ზემოქმედებას (როდის მოხდა ხმაურით დაბინძურების გაზომვების ჩატარება), ნარჩენების მართვისა და დამატებითი სამუშაო ადგილების შექმნის საკითხებს. აღნიშნულ შეკითხვებს უპასუხეს, შპს „მაქს იმპორტის“ წარმომადგენელმა და გზშ-ის ანგარიშის შემდგენელმა პირმა. უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის დანერგვასთან დაკავშირებით, შპს „მაქს იმპორტის“ წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ კომპანიას ჯერჯერობით არ გააჩნია შესაბამისი მოწყობილობები, თუმცა გათვალისწინებული იქნება მათი კანონმდებლობის შესაბამისად განთავსება. ხმაურთან დაკავშირებით, გზშ-ის ანგარიშის შემდგენელმა პირმა განმარტა, რომ უშუალოდ გაზომვითი სამუშაოები არ ჩატარებულა, არამედ აღნიშნული დაანგარიშებულ იქნა შესაბამისი ინფორმაციის გათვალისწინებით. გაზომვითი შემოწმება კი ჩატარდება უშუალოდ მონიტორინგის დროს. რაც შეეხება ნარჩენების მართვას, გზშ-ის ანგარიშის შემდგენელმა პირმა აღნიშნა, რომ სახიფათო, არასახიფათო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენები თავსდება სეპარირებულად, მათთვის გამოყოფილ ურნებში მანამ, სანამ გადაეცემა შესაბამის ორგანიზაციას შემდგომი მართვის მიზნით. კომპანიის წარმომადგენლის განმარტებით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდეგ, სავარაუდოდ, საჭირო გახდება მომსახურე პერსონალის დამატება. საჯარო განხილვის მსვლელობისას ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენელმა ისაუბრა საწარმოო ტერიტორიისა და მისასვლელი გზების მორწყვის საკითხზეც. გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის დასრულების შემდგომ, სამინისტროს წარმომადგენლის მიერ, მოხდა საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერება. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წარმოდგენილი იყო არასამთავრობო ორგანიზაცია „მწვანე ალტერნატივას“ წერილობითი შენიშვნები, რომელიც შეეხება საწარმოში დასაქმებული ადამიანების რაოდენობის დაზუსტებას, საპროექტო ტერიტორიისა და მიმდებარე გზების მორწყვის საკითხს, ხმაურის გავრცელებით მოსალოდნელ ზემოქმედებას, საწარმოს არსებული მდგომარეობისა და დაგეგმილი საქმიანობის დაზუსტებას. ამასთან, „მწვანე ალტერნატივის“ მიერ წარმოდგენილი წერილობით შენიშვნები ეხებოდა კომპანიის მიერ უნებართვოდ განხორციელებულ მოწყობით სამუშაოებს.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე გამოკვეთილი უზუსტობებისა და დასაზუსტებელი საკითხების გათვალისწინებით სამინისტროს 2021 წლის 29 ივნისის N6558/01 წერილის საფუძველზე შეჩერდა ადმინისტრაციული წარმოება და შპს „მაქს იმპორტს“ დაევალა დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროს მოთხოვნის საფუძველზე შპს „მაქს იმპორტის“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია და

დოკუმენტაცია (წერილი N11777; 06/07/2021). კერძოდ: დაზუსტდა საწარმოში არსებული მდგომარეობა და დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ ინფორმაცია, ასევე დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა, არახელსაყრელი მეტეოროლოგიურ პირობებში გზების მორწყვის საკითხი, სახანძრო მიზნით წყალმომარაგების საკითხი, ატმოსფერულ ჰაერზე უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის დანერგვის საკითხი და 2012 წლის 23 ივლისის №26 და 2017 წლის 23 მარტს გაცემული №14 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნებით განსაზღვრული პირობების შესრულების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაცია. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე წარმოდგენილ შენიშვნებთან დაკავშირებით ვრცელი განმარტებები იხილეთ გადაწყვეტილებაზე თანდართულ ცხრილში.

გზმ-ის ანგარიშს თან ერთვის საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიული სიტუაციების რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზმ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილისა და ამავე კოდექსის II დანართის მე-5 პუნქტის 5.4 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ქ. რუსთავში შპს „მაქს იმპორტის“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს „შპს „მაქს იმპორტის“ ცემენტის წარმოებაზე გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების გაერთიანებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 18 ნოემბრის N2-1069 ბრძანება (დასკვნა №26; 23.07.2012; დასკვნა №14; 23.03.2017);
4. შპს „მაქს იმპორტმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
5. შპს „მაქს იმპორტმა“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სამინისტროსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე, აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
6. შპს „მაქს იმპორტმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ცემენტის დაფქვის წისქვილის მილზე მტვრის ორგანიზებული გაფრქვევის ფაქტობრივი რაოდენობის უწყვეტი ინსტრუმენტული მეთოდით

განსაზღვრა „დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების თვითმონიტორინგის და ანგარიშგების წარმოების ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №413 დადგენილების შესაბამისად;

7. შპს „მაქს იმპორტმა“ ტექნოლოგიურ პროცესში წიდის გამოყენების შემთხვევაში, საწარმოს მოწყობამდე უზრუნველყოს ნარჩენი წიდის კლასიფიკაცია (კოდის და დასახელების განსაზღვრა) საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად და აღნიშნულის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
8. შპს „მაქს იმპორტმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ნედლეულისა და პროდუქციის ტრანსპორტირების სქემისა და გეგმა-გრაფიკის მუნიციპალიტეტთან შეთანხმება;
9. შპს „მაქს იმპორტმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად, ხოლო ნარჩენების მართვა განახორციელოს შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად;
10. შპს „მაქს იმპორტმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს საწარმოს მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის ყველა წყაროზე თვითმონიტორინგის კანონმდებლობით განსაზღვრულ ვალდებულებებთან ერთად (უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის სისტემის გათვალისწინებით), გათვალისწინებული იქნება საწარმოს ტერიტორიაზე და უახლოეს მოსახლესთან ატმოსფერული ჰაერის, ასევე ხმაურის ინსტრუმენტული მონიტორინგი (მონიტორინგის წერტილებისა და სიხშირის მითითებით);
11. შპს „მაქს იმპორტმა“ უზრუნველყოს ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარების მუდმივი ტექნიკური კონტროლი;
12. შპს „მაქს იმპორტმა“ საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების კონკრეტული გეგმის შემუშავება და სამინისტროსთან შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც დამატებით გათვალისწინებული იქნება ავტოცემენტშიდების საწარმოს ტერიტორიის დატოვებამდე საბურავების მტვრისგან გათავისუფლების, ასევე, არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობებში საწარმოს ფუნქციონირების შეზღუდვის ღონისძიებები. ამასთან შემარბილებელ ღონისძიებებში გათვალისწინებული უნდა იყოს არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობებში საპროექტო ტერიტორიისა და მისასვლელი გზების მორწყვა (სულ მცირე დღის განმავლობაში ორჯერ);
13. შპს „მაქს იმპორტმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს აირმტვერდამჭერი სისტემის გამართულობის მუდმივი კონტროლი;
14. შპს „მაქს იმპორტმა“ საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;

15. შპს „მაქს იმპორტმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
16. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „მაქს იმპორტს“;
17. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „მაქს იმპორტის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
18. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და რუსთავის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
19. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი